

Afbouwen van (kunstmatige) toediening van vocht en voeding in de terminale levensfase

informatiefolder voor familieleden en naasten

90.011N

Jan Yperman Ziekenhuis • Briekestraat 12 • 8900 Ieper
www.yperman.net • 057 35 35 35
info@yperman.net •

90.011N • 20180607
diensthoofd palliatieve zorgen

Wij hadden met u een gesprek rond het afbouwen van voedsel- en vochttoediening. In deze informatiefolder kan u de informatie die u hebt gekregen nalezen. Indien u verdere toelichting wenst over dit of andere onderwerpen, kan u steeds onze verpleegkundigen aanspreken. Zij staan u graag te woord, of verwijzen indien gewenst, naar onze afdelingsarts.

Sterven is een natuurlijk proces

Eetlust is over het algemeen een goede parameter voor de algemene gezondheidstoestand.

Ziekte beïnvloedt de eetlust. Dat een patiënt bij het natuurlijk stervensproces steeds zwakker wordt en o.a. zijn belangstelling voor eten en drinken verliest is dan ook begrijpelijk en normaal.

Misselijkheid, of braken, of slikproblemen, of hik,... maken het de stervende persoon ook vaak lastig om iets in te nemen.

Hiermee rekening houden laat de patiënt toe rustig te kunnen en te mogen sterven.

Belangrijk om te weten is dat in een terminale levensfase iemand **niet sterft omdat hij niet meer eet of drinkt, maar wel dat hij/zij het eten en drinken staakt omdat hij/zij stervende is.**

Voor u ligt dit gevoelig. U beseft dat uw naaste stervende is en u heeft het daar uiteraard moeilijk mee.

Het toedienen van eten en drinken is voor u een symbool van zorg en bezorgdheid.

Nu dit niet meer wenselijk is, brengt dit wellicht een gevoel van machteloosheid teweeg.

U kunt uw naaste nu op een andere manier zeer nabij zijn.

Alles wat zijn of haar comfort kan verhogen kan worden overwogen en besproken. Wanneer de patiënt zelf om voedsel en vocht vraagt, zullen wij daar uiteraard wel op in gaan.

Onze ervaring leert ons echter dat dit bij patiënten in een terminale levensfase zelden nodig is.

Comfort staat centraal

Wetenschappelijk onderzoek en ervaring leren dat stopzetten van voedsel en vochttoediening het comfort van de stervende eerder verhoogt dan verlaagt.

De urineproductie vermindert

Dit betekent minder kans op huidbeschadiging, vochtletsels , ...

Het maag- en darmvocht vermindert:

Misselijkheid en braken komt minder voor

Slijmen in de longen verminderen:

De ademhaling wordt rustiger, beperkter hoesten, minder rochelende ademhaling

Vochttopstapeling vermindert:

Leidt tot minder hartkloppingen, minder kortademigheid, minder drukpijn

Het stoppen van vochttoediening heeft een pijnstillend effect

en draagt bij tot een rustig en natuurlijk stervensproces

Mogelijke nadelen die uw en onze aandacht verdienen

Droge mond

Het kan prettig zijn de lippen vochtig te maken door het aanstippen met wat water. Een goede mondhygiëne voelt niet alleen comfortabel aan, het is ook nodig om ongemak op de slijmvliezen te voorkomen...

Droge huid

Aangepaste huidverzorging is zinvol en deugddoend (hydraterende crèmes).

Obstipatie en blaasontsteking

Medicatie is hierbij aangewezen.

Verwardheid en sufheid

Aangepaste medicatie en een rustige omgeving zijn hier de aangewezen mogelijkheden.

Deze zorgbeslissing heeft als doel een menswaardig stervensproces mogelijk te maken, waarbij de stervende op een natuurlijke manier afscheid neemt van het leven. Uw actieve betrokkenheid hierbij zal ongetwijfeld een grote steun zijn voor diegene die u bijstaat.

*We vinden het belangrijk dat u weet dat men door het stoppen van vocht- en voedseltoediening **geen ondraaglijk dorst- en hongergevoel veroorzaakt.***

Hebt u nog vragen of bezorgdheden, aarzel dan niet om ons te contacteren:

Palliatieve eenheid
Jan Yperman Ziekenhuis
Briekestraat 12 • 8900 Ieper
057/35.64.91 • ms4@yperman.net